

Силабус
освітнього компоненту ОК 31
(умовне позначення ОК в освітній програмі (ОП))

Організація і безпека дорожнього руху

Назва дисципліни:	Організація і безпека дорожнього руху
Рівень вищої освіти:	перший (освітньо-професійний)
Галузь знань:	27 Транспорт
Спеціальність:	275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Освітньо-професійна програма:	Організація та безпека дорожнього руху
Сторінка курсу в Moodle:	Частина 1 (3 курс) https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=311 Частина 2 (4 курс) https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1436
Рік навчання:	3;4
Семестр:	6,7;7,8
Обсяг освітнього компоненту	8 кредитів (240 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік, іспит
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра організації та безпеки дорожнього руху
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Холодова Ольга Олександрівна, к.т.н., доцент
Контактний телефон:	707-37-06, 097-520-15-91
E-mail:	olgakholodova2807@ukr.net

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є підготовка фахівців

- до самостійного визначення й аналізу проблем з організації й безпеки дорожнього руху шляхом вивчення сучасних методів організації і регулювання дорожнього руху з урахуванням характеристик дорожніх і погодно-кліматичних умов, транспортних потоків і планувальних параметрів міста, Законів України, державних стандартів і будівельних норм, нормативних документів тощо;

- до наукового обґрунтування технологічних і проектних рішень і заходів, пов'язаних з удосконаленням існуючої схеми організації і регулювання дорожнього руху на магістралях швидкого руху або вулично-дорожній мережі міста з поліпшенням безпеки дорожнього руху.

Предмет: закономірності та принципи функціонування компонентів системи дорожній рух та методи забезпечення ефективності та безпеки дорожнього руху.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: набуття здобувачами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог до безпеки дорожнього руху та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності, пов'язаних із безпекою дорожнього руху.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

«Загальний курс транспорту», «Дослідження операцій в транспортних системах», «Основи теорії систем і управління», «Основи теорії транспортних процесів і систем», «Правила дорожнього руху», «Вища математика», «Транспортне планування міст», «Транспортні засоби».

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК 9. Навики здійснення безпечної діяльності.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування автотранспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища.

ФК 5. Здатність до оперативного управління рухом транспортних потоків.

ФК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності.

ФК 14. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, автоматизовані системи при організації перевізного процесу.

Фахові компетентності (освітньої програми):

ФКО 6. Здатність до застосування нормативних документів в організації дорожнього руху для оцінки дій учасників дорожнього руху.

ФКО 8. Здатність застосовувати методи організації дорожнього руху для забезпечення якості та безпеки руху автомобільного транспорту.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

Загальні програмні:

ЗПРН 3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.

ЗПРН 6. Досліджувати транспортні процеси, експериментувати, аналізувати та оцінювати параметри транспортних систем і технологій.

ЗПРН 8. Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем і технологій.

ЗПРН 9. Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій

Фахові програмні:

ФПРН 11. Класифікувати та ідентифікувати транспортні процеси і системи. Оцінювати параметри транспортних систем. Виконувати системний аналіз та прогнозування роботи транспортних систем.

ФПРН 15. Оцінювати параметри транспортних потоків. Проектувати схеми і мережі транспортних систем. Розробляти технології оперативного управління транспортними потоками.

ФПРН 18. Досліджувати види і типи транспортних систем. Знаходити рішення оптимізації параметрів транспортних систем. Оцінювати ефективність інфраструктури та технологій функціонування транспортних систем.

ФПРН 21. Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності.

ФПРН 26. Досліджувати проблеми людського фактору, пов'язані з транспортом, а також наслідки помилок для безпеки та управління. Визначати моделі поведінки людей у зв'язку з помилками.

Фахові програмні (за освітньою програмою):

ФПРНО 2. Вирішувати практичні задачі з використанням спеціалізованого програмного забезпечення.

ФПРНО 8. Обґрунтовувати вибір методів організації дорожнього руху на вулично-дорожній мережі міста та ділянках автомобільних доріг.

ФПРНО 9. Визначати показники безпеки дорожнього руху, аналізувати та прогнозувати їх зміну у часі та просторі.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		Література
		очна	заочна	
		Семестр 6	Семестр 7	
1	ЛК. Мета та завдання дисципліни. Основні проблеми організації дорожнього руху. Вимоги до організації дорожнього руху. Дорожній рух як система.	2	1	
	ПЗ. Прогнозування рівня аварійності в Україні.	2	-	
2	ЛК. Нормативні документи та діяльність організацій в області організації дорожнього руху.	2	-	1-3
	ПЗ. Прогнозування рівня аварійності в Україні.	2	-	
	СРС. Стан автомобілізації в світі та в Україні. Стан аварійності в світі та в Україні.	7	10	
3	ЛК. Стан безпеки дорожнього руху. Основні фактори, що впливають на безпеку дорожнього руху. ДТП. Класифікація ДТП. Облік ДТП. Механізм ДТП.	2	1	1-6
	ПЗ. Кількісний аналіз ДТП	2	2	
	ЛК. Види аналізу ДТП (кількісний, якісний, топографічний, автотехнічна експертиза – окремий вид аналізу). Економічні наслідки ДТП.	2	1	
	ПЗ. Кількісний аналіз ДТП	2	-	
	СРС. Закон України "Про дорожній рух". Служби безпеки дорожнього руху в Україні.	7	10	
4	ЛК. Основи автотехнічної експертизи.	2	-	7
	ПЗ. Розрахунок можливості запобігання ДТП	2	-	
5	ЛК. Роль людського фактору у забезпеченні безпеки дорожнього руху.	2	1	4
	ПЗ. Розрахунок часу реакції людини	2	2	
	СРС. Методи запобігання ДТП. Вимоги до водіїв. Дослідження стану водія	5	10	
	ЛК. Оперативні якості водія	2	-	
	ПЗ. Елементи активної безпеки автомобіля	2	2	
	ЛК. Безпека транспортних засобів та її види. Активна безпека транспортних засобів	2	1	1-3, 5,7
	ПЗ. Елементи активної безпеки автомобіля	2	-	
6	СРС. Екологічна безпека транспортних засобів. Шляхи зменшення негативних наслідків автомобілізації на навколишнє середовище.	5	10	1-3, 5
	ЛК. Пасивна та післяаварійна безпека. Інформативність транспортних засобів	2	1	
	ПЗ. Оцінка ступеню небезпечності ділянок дороги методом підсумкового коефіцієнту аварійності	2	-	
7	ЛК. Дорожні умови та безпека	2	1	1-3, 5,8
	ПЗ. Оцінка ступеню небезпечності ділянок дороги методом підсумкового коефіцієнту аварійності	2	-	
	СРС. Класифікація автомобільних доріг. Методи підсумкового коефіцієнту аварійності та коефіцієнтів безпеки	5	13	1-3, 8

	ЛК. Вплив елементів дороги на безпеку дорожнього руху	2	-	
	ПЗ. Основна діаграма транспортного потоку	2	2	
9	ЛК. Транспортний потік. Основні параметри транспортного потоку (інтенсивність, склад, щільність, швидкість). Пішохідний потік, визначення параметрів пішохідного потоку	2	1	1-3,5,6,8,9
	ПЗ. Основна діаграма транспортного потоку	2	-	
	СРС. Підвищення безаварійної експлуатації автомобільного транспорту. Характеристики дорожнього руху.	5	10	
	ЛК. Моделювання транспортного потоку. Співвідношення між основними параметрами транспортного потоку. Основна діаграма транспортного потоку	2	1	
	ПЗ. Визначення параметрів пішохідного руху	2	-	
10	ЛК. Перетини автомобільних доріг в одному рівні. Пропускна спроможність нерегульованого перехрестя в одному рівні. Граничний інтервал	2	1	1-3,5,8
	ПЗ. Визначення параметрів пішохідного руху.	2	-	
	СРС. Класифікація перетинів автомобільних доріг. Визначення ширини проїзної частини.	6	10	
	ЛК. Пропускна спроможність регульованого перехрестя. Пропускна спроможність автомобільної дороги, смуги руху. Показники завантаження дороги та ВДМ. Рівень обслуговування дороги.	2	1	
	ПЗ. Вибір кількості смуг руху на підходах до перехрестя	2	2	1-3,5,8
	ЛК. Затримки руху та втрати транспортного часу. Затримки на нерегульованих перехрестях та методи їх визначення. Розв'язання типових задач з організації дорожнього руху.	2	1	
	ПЗ. Вибір кількості смуг руху на підходах до перехрестя	2	-	
	СРС. Розв'язання прикладних задач нелінійного програмування в галузі транспорту	7	10	
	Разом за семестр 1:			
	ЛК	32	12	
	ПЗ	32	10	
	СРС	47	83	
		Семестр 7	Семестр 8	
11	ЛК. Основи дослідження дорожнього руху. Дослідження характеристик дорожнього руху та дорожніх умов. Дослідження транспортних потоків. Технічні засоби дослідження транспортних потоків. Критерії оцінки рівня організації дорожнього руху.	2	-	1-3, 5,6,8
	ПЗ. Експериментальні дослідження інтенсивності і складу транспортного потоку на перехресті.	2	-	
12	ЛК. Оцінка складності та небезпеки елементів транспортної мережі. Конфліктні точки.	2	-	
	ПЗ. Експериментальні дослідження параметрів транспортного потоку на ділянках мережі	2	-	
	СРС. Конфліктні ситуації на вулично-дорожній мережі. Заходи зі зниження наслідків ДТП.	0,5	7	

13	ЛК. Методичні основи організації дорожнього руху. Етапи розробки заходів з ОДР. Можливі результати впровадження заходів з ОДР. Основні заходи з підвищення якості дорожнього руху.	2	-	
	ПЗ. Експериментальні дослідження параметрів транспортного потоку на ділянках мережі	2	-	
	ЛК. Аналіз методів удосконалення організації дорожнього руху.	2	-	
	ПЗ. Пропускна спроможність та затримки руху на нерегульованому перетинанні.	2	2	
	СРС. Технічні засоби регулювання дорожнього руху.	0,5	8	
14	ЛК. Конфліктні потоки на нерегульованому перехресті. Організація руху на нерегульованому перехресті. Критерії введення світлофорного регулювання. Цикл світлофорного регулювання. Проектування схеми пофазного роз'їзду та її вибір. Принципи пофазного роз'їзду. Багатофазне світлофорне регулювання.	2	-	
	ПЗ. Складність і небезпечність нерегульованого перехрестя.	2	2	
15	ЛК. Розрахунок параметрів світлофорного регулювання. Потік насичення. Фазові коефіцієнти. Розрахунок проміжних і основних тактів.	2	-	
	ПЗ. Складність і небезпечність нерегульованого перехрестя.	2	-	
	СРС. Методи визначення потоків насичення.	0,5	7	
16	ЛК. Організація і регулювання пішохідного руху. Світлофорний цикл з повністю пішохідною фазою. Оцінка організації пішохідного руху.	2	-	
	ПЗ. Вибір схеми по фазного роз'їзду	2	1	
	ЛК. Оцінка безпеки регульованих перетинань. Оцінка затримок на регульованому перехресті. Оцінка якості схеми світлофорного регулювання на перехресті.	2	-	
	ПЗ. Розрахунок тривалості циклу і основних тактів світлофорного регулювання.	2	1	
	СРС. Методи підвищення пропускної спроможності регульованих перехресть і зменшення затримок на них.	0,5	7	
17	ЛК. Каналізування руху. Організація одностороннього руху. Вирівнювання складу транспортного потоку. Оптимізація швидкості транспортного потоку. Зниження рівня завантаження дороги.	2	-	8
	ПЗ. Розрахунок тривалості циклу і основних тактів світлофорного регулювання.	2	-	1-3, 5,6,8
18	ЛК. Організація руху маршрутного пасажирського транспорту.	2	-	
	ПЗ. Організація пріоритету руху міського пасажирського транспорту.	2	-	8
	СРС. Розвиток велосипедної та іншої інфраструктури в сучасних містах України.	0,5	7	
19	ЛК. Організація дорожнього руху в специфічних умовах.	2	-	
	ПЗ. Небезпечність регульованого перехрестя.	2	1	1-3, 5,6,8
	ЛК. Організація дорожнього руху в специфічних умовах.	2	-	8

	ПЗ. Оцінка затримок та якості організації дорожнього руху на регульованому перетинанні	2	1	1-3, 5,6,8
	СРС. Видимість на елементах вулично-дорожньої мережі. Трикутник оглядовості.	0,5	7	
20	ЛК. Організація автомобільних стоянок.	2	-	8,9
	ПЗ. Визначення можливостей вулично-дорожньої мережі з надання місць паркування.	2	-	1,2
21	ЛК. Організація кільцевого руху. Перетинання в різних рівнях.	2	-	8,9
	ПЗ. Визначення діаметру центрального острівця на кільцевому перетині.	2	-	1-3, 5,6,8
	СРС. Світовий досвід впровадження кільцевого руху на перетинаннях	1	7	8,9
22	ЛК. Економічна, екологічна, соціальна доцільність введення світлофорного регулювання.	2	-	1-3, 5,6,8
	ПЗ. Організація дорожнього руху на ділянці вулично-дорожньої мережі	2	-	1,2
23	ЛК. Багатопрограмне світлофорне регулювання. Світлофорне регулювання за напрямками. Принцип адаптивного регулювання. Принцип координованого управління світлофорними об'єктами.	2	-	6,8
	ПЗ. Економічна оцінка мережевих та локальних заходів з організації дорожнього руху на елементах вулично-дорожньої мережі.	2	-	1,2
	СРС. Забезпечення інформацією учасників дорожнього руху. Використання інтелектуальних систем при організації дорожнього руху	1	7	
Разом за семестр 2				
	ЛК	32	10	
	ПЗ	32	8	
	СРС	5	57	
	КР	30	30	
Іспит		30	30	
РАЗОМ за дисципліною		240	240	

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності): курсова робота «Удосконалення організації дорожнього руху на перехресті». Курсова робота виконується відповідно до завдання, вихідні дані для якого обираються по останніх цифрах залікової книжки і включають: схему перехрестя; інтенсивність транспортних і пішохідних потоків; склад транспортного потоку. Основними етапами розробки курсової роботи є планування геометричних параметрів перехрестя, оцінка затримок транспортних засобів і рівня небезпеки нерегульованого перетину, вибір схеми пофазного роз'їзду, розрахунок циклу світлофорного регулювання і його елементів, оцінка якості організації світлофорного регулювання.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, робота з книгою тощо), наочні (метод ілюстрацій та демонстрацій), практичні (практичні, ділові та рольові ігри, семінари, «круглий стіл», метод «мозкової атаки», кейс-метод).

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність:

1. Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

2. Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100- бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
повторне складання							

4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання:

1. Екзамен проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх аудиторних занять

2. До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни:

- були присутні на всіх аудиторних заняттях (лекції, семінари, практичні);
- своєчасно відпрацювали всі пропущені заняття;
- набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (не менше 36 балів, що відповідає за національною шкалою «3»);

Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 36 балів, здобувач вищої освіти має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.

3. Оцінювання знань здобувачів при складанні екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

4. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середньозважена оцінка, що враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену.

5. Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться за формулою:

$$PK^{екз} = 0,6 \cdot K^{поточ} + 0,4 \cdot E,$$

де $PK^{екз}$ – підсумкова оцінка успішності з дисциплін, формою підсумкового контролю для яких є екзамен;

$K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю (за 100-бальною шкалою);

E - оцінка за результатами складання екзамену (за 100-бальною шкалою).

$0,6$ і $0,4$ – коефіцієнти співвідношення балів за поточну успішність і складання екзамену.

6. За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

6.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;

– виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

7. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Організація та безпека дорожнього руху: Підручник / О. О. Бакуліч, О. П. Дзюба, В. І. Єресов та ін.: за заг. ред. В. П. Поліщука. — К., Знання України, 2016. — 467 с.
2. Системологія на транспорті: Підручник: У 5 кн./ За заг. ред. М.Ф. Дмитриченка. – К.: Знання

- України, 2014. – Кн. IV: Організація дорожнього руху/ Е.В. Гаврилов, М.Ф. Дмитриченко та ін. – 452 с.
3. Управління дорожнім рухом на регульованих перехрестях у містах: монографія / Є. Ю. Форнальчик, І. А. Могила, В. Е. Трушевський, В. В. Гілевич: за заг. ред. Є.Ю. Форнальчика. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. - 236 с.
4. О. В. Степанов, Н. О. Семченко, О. О. Холодова, Т. В. Волобуєва, В. М. Сирота. Безпека дорожнього руху з урахуванням впливу фактора людини: монографія / за заг. ред. О. В. Степанова. — Харків: Вид-во «Естет Принт». - 288 с.
5. Безпека дорожнього руху в Україні: навч. пос. / Під ред. В.П. Петкова. - К.:КНТ, 2012.- 488 с.
6. Григоров М.А., Дащенко О.Ф., Усов А.В. Проблеми моделювання і управління рухом транспортних потоків у великих містах: Монографія. - Одеса: Астропринт, 2004. - 272 с.
7. Туренко А.М. Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП: підручник для вищих навчальних закладів / А.М. Туренко, В.І. Клименко, О.В. Сараєв, С.В. Данець.-Х.: ХНАДУ, 2013. – 320 с.
8. Highway Capacity Manual. Transportation Research Board, Washington, DC 2010. -1134 p.
9. Абрамова Л.С. Довідковий словник термінів та визначень з організації та безпеки дорожнього руху: словник/ Л.С. Абрамова, Г.Г. Птиця, В.В. Ширін. Х.: ХНАДУ, 2016. 220 с.

Додаткові джерела:

1. Дистанційний курс з дисципліни «Організація та безпека дорожнього руху» на навчальному сайті ХНАДУ. Режим доступу:
<https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=311>;
<https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1436>
2. Правила дорожнього руху в Україні 2021 рік. Режим доступу:
<https://vodiy.ua/pdr/>

Розробник (розробники)

силабусу навчальної дисципліни _____ О.О. Холодова

Гарант освітньо-професійної програми _____ В.М. Нефьодов

Завідувач кафедри _____ І.С.Наглюк